

השבת

של רבי נחמן עברסלב

שבת חוקת

זאת התורה אדם... (ט, ד)

דרשו רבותינו ז"ל (ברכות סג): אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וזהו: כי ימות באהל, 'באהלי דייקא, זהו בחינת שממית עצמו ומוסר נפשו בשביל שיהיה נשאר באהל תורה שהוא אהל הצדיק האמת, בבחינת (שמות לג): ויהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל. ועל כן כל המקרבים לצדיקי אמת נקראים 'יושבי אהל', בבחינת (בראשית כח): ויעקב איש תם ישב אהלים, ודרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה סג, י): 'אהלו של שם ועברי' שהיו אז הצדיקי אמת. וכתוב (תהלים קיח): קול רנה וישועה באהלי צדיקים. והכתוב מבשר, שלעתיד ישבו כל ישראל באהלי הצדיקי אמת ויתקרבו אליהם, כמו שכתוב (הושע יב): עד אושיבך באהלים כימי מועד, כמו שפרש רש"י שם: כימי מועד הראשון שהיה יעקב איש תם יושב אהלים. וזהו בחינת: אדם כי ימות באהל, שעיקר תיקון האדם, עיקר קיום התורה, הוא כשממית עצמו בשביל האהל, הינו בשביל שיתקרב להצדיק האמת, שזהו בחינת יושב אהל.

וזה עיקר תיקון מעשי פרה אדמה, שהיא כלליות כל הצמצומים שהם בחינת תקף אדמומית הדינים, וכל מעשיה בחוץ, שעיקר תקונה על ידי משה דייקא, כי כל הפרות היו צריכים לקדש מאפר פרה של משה רבנו. כי מעשה הפרה, שהוא להמשיך השכל הגדול העמק, לטהר מטמאת מת, דהיינו לטהר אותן שנפלו ביותר לבחינת סטרא דמותא, זה אי אפשר כי אם על ידי גדל כחו של משה, שהוא בחינת הצדיק הגדול במעלה, שיש לו כח לטהר הנופלים מאד כשאוחזים עצמן בו באמת במסירת נפש, ולהכניס גם בהם השגות אלקות, שזה עיקר תקוותם ותקונם. (ליקוטי הלכות – הלכות בשר בחלב ה', אות כ"ה)

ויפלו על פניהם... (במדבר כ, ו)

הצדיקים מפילין עצמן ומכסין ומעלימין ומסלקין פניהם שהוא חכמתן ומורידין עצמן בכוונה אל מקומות הנמוכים והרחוקים מהקדשה מאד, בכדי להעלות משם ניצוצות ונפשות קדושות שנפלו לשם, בבחינת ירידה תכלית העליה. ובענין עלית הנפשות שנפלו יש כמה בחינות, כי יש נשמות המתים שנפלו לשם מכמה וכמה שנים שאין להם תיקון, כי אם על ידי צדיקים כאלו. אך העיקר לברר ולהעלות נפשות החיים עדיין בעולם הזה, הינו שעל ידי ירידת הצדיקים למקומות כאלו, הם מכניסים הרחורי תשובה גם להירודים והנפולים מאד על ידי מעשיהם ותאוותיהם, ומחזקים ומעוררים אותם שאיך שהם ובמקום שהם, אף על פי כן עדיין יחפשו ויבקשו את השם יתברך בבחינת איה מקום כבודו, עד שגם הם יעלו בבחינת ירידה תכלית העליה. וזה בחינת נפילת אפים, בחינת ירידה תכלית העליה של הצדיקים. (הלכות נפילת אפים וקדשה דסידרא - הלכה ו', אותיות ב' ג' ז'. וגם עיין אוצר הראה – תפילה, אות ל"ט)

וייך את הסלע... (במדבר כ, יא)

זהו שאמרו רבותינו ז"ל (תקוני זהר תיקון כא דף מג): אלמלא לא הכה משה בצור לא הוי טרחי רבן בשמעתתא וכו', כמובא (בסימן יב הני"ל אות ד). כי הצור הוא בחינת תורה שבעל פה, כמובא. והכאת משה בצור זה בחינת שמאלה, שהוא בחינת הכאה, בחינת דינים וגבורות כידוע, ומחמת שמושה רבנו היה מכרח ליפול לבחינת שמאלה בשביל פרנסה שהוא בחינת להשקות העדה ובעירם להמשיך להם פרנסה ומחמת שדורו ערערו עליו אז על ידם בא לידי טעות והכה את הסלע במטוה פעמים, דהיינו שהתגבר ביותר בחינת שמאלה, כי ה'

יתברך אמר לו: ודברתם אל הסלע, כי לא היה צריך לעורר בחינת שמאלה חס ושלום בעבדא ממש, רק לדבר בנחת אל הסלע, שהוא תורה שבעל פה, ואף על פי שצריך להמשיך מים ושפע של פרנסה זה היה נמשך על ידי בחינת שמאלה דק מן הדק. ומחמת שמושה רבנו היה קדוש בתכלית הקדשה וכל כוונתו היה לשם ה' לבד, על כן סבר שאי אפשר לו בשום אופן ליפול לבחינת שמאלה בשביל פרנסה כי אם על ידי הכאה ממש כמו שהיה בפעם הראשון שצוהו ה' יתברך: והכית בצור וכו'. ובאמת לא כך היה רצון ה' יתברך עכשיו, כי אדרבה, בפעם הראשון, היינו בתחילת התגלות התורה היה באמת ההכרח להכות בצור כדי לעורר בחינת הכאה שהוא בחינת שמאלה כדי להמשיך מים לעדה, דהיינו פרנסה, אבל אחר כך שכבר נתעורר בחינת שמאלה כשצריכין לפרנסה צריכין דייקא להמתיק בחינת שמאלה ולאכללא שמאלא בימינא ואז דייקא ממשכינ פרנסה. ועל כן על ידי הכאת משה בצור נמשכין כל הקשיות והקמרות שבהלכה, כי כלם נמשכין מבחינת השגיאה של הצדיק שהוא בחינת הכאת משה בצור, שהוא בחינת שמאלה שמתקרב להצדיק האמת, שהוא בחינת משה ליפול לשם בשביל פרנסה. (לקוטי הלכות – הלכות תלמוד תורה ג', אות ג')

(ספר ימי מוהר"ת – סימן פח-צב)

סיפור

... והנה בשנה הזאת לא היו אתרוגים מצויים וכבר הגיע אור ליום ששי שהוא ערב סכות ועדיין לא היה פה אתרוג וכן בכל סביבותינו לא היה שום אתרוג והשם יתברך ברחמיו סבב שהגיעו שני אתרוגים לנעמירוב, ונסעתי לשם והיה לי מלחמה גדולה קדם שזכיתי לפעל להביא אתרוג המבחר לפה ונתתי בעדו סך רב ששה וששים רובל-כסף, אבל באותו העת היה מציאה גדולה ויש בזה מעשה שלמה לספר איך זכיתי להוציאו מנעמירוב שהיא עיר גדולה כפלים כמו פה ברסלב ולהביאו לפה אך אי אפשר להאריך בזה, טוב להודות לה' אשר עד כה עזרני: והנה בבית זה נתייסדו התפלות הקדושים ברב חסדו ונפלאותיו אשר נוראות יקרת אלו התפלות יודע כל אחד בנפשו כל מי שחפץ באמת וכו': והנה מה שעבר מאז עד הנה אין הזמן מספיק לבאר חלק מאלף, אך בקצור ארשם קצת לזכרון בשנת תקע"א נסתלק בשלום כני"ל ובאותה השנה הדפסתי את הספרים במאהלוב לקוטי מוהר"ן תנינא והאלף-בית והקצור כני"ל ובאותה שנה יצאתי מקהלת קדש נעמירוב וקבעתי ידירתי פה קהלת קדש ברסלב, אשר כל זה הייתה צמיחת קרן ישועה להשארתי הקדושה בזה העולם לדורות וכמבאר מעט מזה למעלה: בשנת תקע"ב עשינו שידוך עם בתו הצדקת מרת חיה תחיה עם בן הוותיק מורנו יעקב יוסף מטשערין כני"ל וגם בזה יש כמה וכמה לספר ואין הזמן מספיק ובאותה השנה נסעתי לקרימינטשק פעם ראשונה וגם בזה יש מעשה לספר: בשנת תקע"ג נבנה פעם שני הבית המדרש החדש שלנו שהיה בבית אדונו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה שנשרף כני"ל:

נכון אתם אנשים כספים. אך לא
לצאת הייתם כוונתי ...
הייתי סתפיו בחיות הנהפאות בי"א
לילות סליאיו

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב', סו)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... רבנו אמר: "אני הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל, מה המתנה? מחלוקת! אתם לא נחשבים מאנשי, יהיה זמן שכל העולם יחלקו עלי, ואז מי שיחזיק עצמו אצלי, הוא יהיה מהאנשים שלי, אבל אתם לא..."

... הבעל שם הקדוש בא אליו ואמר לו: "מדוע הוא מצער אותי? כשעולה עבודה שלו... הבעל שם הקדוש בא לרבנו, להנכד: "מדוע אתה מצער אותנו? כשעולה לשמים העבודה שלך, אז אנחנו מתביישים ואין לנו שום פנים", וגם רואים על התורות שלו, ה"ליקוטי מוהר"ן" וה"סיפורי מעשיות", אם יש עוד בעולם דבר כזה: יש תורות כאלו? אני שמעתי מגאונים, מגדולים, שמעתי שאמרו, בישיבה: "תורות כאלו של רבנו? אין! מעשיות כרבנו? אין! שיחות כרבנו? אין! ורבנו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על ה"ליקוטי מוהר"ן", שום צדיק לא אמר ככה, היה הרב מברדיטשוב גאון קדוש, לא אמר שמשיח יגיד פירוש על הספר שלו, רק רבנו הקדוש, אין מי שיגיד פירוש, רק משיח, אינני יודע מדוע רק הצרפתים היו הראשונים, החיילים הראשונים שהם באו לאומן, ובאים מכל העולם, באים מן אמריקה, מן אנגליה ואטליה, מכל המדינות באים לארץ ישראל, ורבנו הקדוש כשהיה בארץ ישראל, ירד לחיפה ואמר: "צריכים כל ישראל לבוא לגור בארץ ישראל!", אבל לא היה פה מה לאכול, לא בתים, לא... אז נתקיים עכשיו, כל ישראל באים לארץ ישראל...

... אחד הראה לי שהיה לו נס, זרקו לו אבן, והאבן נכנס לו במוח עמוק, והוא לקח את האצבע והראה לי, תראה החור... היה נס, איך הוא עוד נשאר בחיים, האבן נכנס, הוא עומד בראש...

... היה עשיר אחד, מתנגד, הם נתנו כסף להמשטרה שרבי נתן לא יגור בברסלב, אבל היה לו תלמידים בברסלב, הוא בא לפעמים בגניבה, אז באו לעשיר ואמרו לו: "אתה יודע? רבי נתן היה הלילה בברסלב", אז אמר העשיר: "אל תדאג, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב", אז הוא מת!... ככה הוא אמר: "אל תפחד, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב", אז הוא נפל ונפטר, הוא מת!...

... יותר ויותר, בכל העולם יבואו לאומן, ככה הוא אמר, הוא אמר שכולכם יזהרו מאד לבוא בראש השנה אלי לאומן, אפילו אם יהיה גט, כולם יבואו על ראש השנה לאומן... אחד היה לו ילדה, והייתה חולה, היא קיבלה נפירות (המחלה). והרופאים אומרים שזה מתגדל, ומתגדל, ומתגדל ואי אפשר לעשות ניתוח ואינם יודעים מה לעשות. אמרתי להם שיאמרו הוא ואשתו "ובראשי חודשיכם" (ענין לקוטי מוהר"ן, קנ"א), יהיה לה רפואה. וככה היה, הוא התחיל לאמר "ובראשי חודשיכם" - הוא ואשתו, והילדה אוכלת ויושנת... טוב לילדים שהאבא והאמא יגידו "ובראשי חודשיכם"...

... רק רבנו! זה מאיר לנו הגמרא וכל התורה...

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב ק"ו)

ב"ה, אור ליום כ"א כסלו תש"ל, טבריא.

לכבוד החכם ומבין מה העולם חסר ומה תיקונו, לכן חגר חגורת גבורה והבעיר והלהיב לבו כאש להבה להתקבץ יחד עם כל ישראל אל המנהיג האמת נחל הנובע, רפואות חדשות נוראות ונפלאות פלאי פלאות שעדיין לא נתגלו מיום שברא ה' עולמו, שמועילים לכל, אפילו לחולים אבודים כמונו היום בדורות הללו, והם כל עיקר יסוד ושרש חיותנו וקיומנו ותקוותנו לדור דור, אשריך שזכית לזה. ברכה ושלוש וחיים אין קץ.

אני כותב את זה בחצות לילה אחרי ההתבודדות והשיחה ושפיתכ לבי לפני ה' בבית הכנסת רבי מאיר בעל-הנס, המקום הקדוש אשר בו זכינו להתחבר ולהתקשר באהבה ואחוה באמת בהנחל נובע, אהבה חזקה ונשגבה ונוראה שאין כמוה בעולם, ועיני יורדות דמעות מתוך שמחה בזכרי כי במקום קדוש זה נכתבו רב האגרות במסירת נפש לפני שלש עשרה שנה. אני מעלה במחשבתי כמה עניינים פלאיים שכתבתי אז שהם טובה גדולה לכלל ישראל וחלק מהם כבר נדפס בספר 'אבי הנחל' שעושה פעולות גדולות בעולם כידוע לכל.

אני מבלה ר"ב היום והלילה בהתבודדות על ההרים שעל הציון הקדוש רבי מאיר בעל-הנס, דע אחי והאמן לי, שאתה עומד לנגד עיני תמיד ואיני שוכח אותך להתפלל בעדך ובעד ביתך ובעד כלל ישראל הנתונים בצער גדול וצריכים לרחמים וישועות גדולות במהרה.

אני וחתני ורעייתך העדינה ראינו בעינינו הישועה הגדולה אשר עשה ה' עמך נוראות, ונתן לך לב חדש וחיים חדשים בדרך נס ופלא בכח וזכות הנחל נובע, בעת שהיית בבית חולים וכל הפרופסורים אמרו נושח חס ושלוש, ומאד נשבר לבי בקרבי מר"ב צער, ואז שלחתי מכתב לכבודו והזכרתי שם בתוך ברכתי ותפילתי זכות רבנו הנורא נַחַן נַחַם נַחְמָן מאומן. ואחרי שקבלת את מכתבי יצאת מבית החולים הביתה בלי רשות הרופאים ונגד דעתם, כי אמרו שזהו סכנה גדולה, וה' בחסדו הגדול נתן לך רפואה מן השמים בביתך. כן יוסיף ה' חסדו עליך תמיד ויתן לך כח ובריאות וחיים טובים וארכים ושלוש.

עבדך ואוהבך הנאמן, המשרתך במסירת נפש.

ישראל בער אודיסר

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - צדיק, סימן טו-ז)

צדיקי אמת הם מעלין את התפלה בעלויות גדולות עד שמגלין אלקותו ומלכותו יתברך לכל באי עולם אפילו להרחוקים מאד מאד שהם הרשעים והעובדי כוכבים ומזלות שזה עיקר גדלתו של הקדוש ברוך הוא. כי עיקר גדלתו של הקדוש ברוך הוא שגם הרחוקים מאד ואפילו העובדי כוכבים ומזלות ידעו שיש אלקים שליט ומושל. על כן מי שיש לו חולה או איזה צער בתוך ביתו, ילך לצדיקים שיבקשו עליו רחמים ובוזה עושה נחת רוח גדול להשם יתברך, כי הקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים, כי עיקר התפלה אינם יודעים כי אם הצדיקים (שם, סימן י').

על-ידי התקרבות לצדיקים מבטלין הגאווה שהיא עבודה זרה וזוכין לאמונה שלמה ולבחינת רוח הקדש ועל ידי זה זוכין לשמחה גדולה עד שבאים להמחאת כף ורקודין דקדשה, שעל ידי זה ממתקיין דינים וזוכין לחכמה וחיים ואריכות ימים ולהשגת התורה, בנגלה ובנסתר (שם).

... ותעזרני להתקשר באמת עם רוח הקדש של צדיקי אמת, ואזכה לשאוב ולהמשיך לתוך לבי את רוח הקדש של צדיקי אמת, ועל ידי זה אזכה ליושר לבב באמת, שיהיה לבי נכון עם ה' תמיד באמת ובאמונה שלמה ובענוה אמתיות. ואזכה ברחמיך שיהיה נמשך הרוח הקדש הזה לתוך ידי ורגלי, עד שאזכה לתקן פגם הידיים והרגלים, לגלות ולהאיר הארת הידיים והרגלים, עד שיתעורר לבי בשמחה גדולה לשמך הגדול באמת, עד שתנפשט השמחה הקדושה לתוך ידי ורגלי עד שאזכה להמחאת כף ורקודין דקדשה, באפן שנוכה להמתיק דינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, על ידי מחאת כף ורקודין דקדשה, ואזכה ברחמיך לנשא ולהרים ולהעלות את ידי ורגלי לנקותם מכל פגם.

וזכני ברחמיך הרבים, להאמין בצדיקי אמת ואזכה להתקרב אליהם באמת. ותהיה בעזרי שאוכל לעורר רחמים תמיד אצל הצדיקי אמת, שיתפללו עלי ויעתירו בעדי ויעוררו רחמים אצלך לקרבי אלך באמת. וימשיכו עלי ועל זרעי ועל כל עמך בית ישראל כל טוב, וכל מה שחסר לנו הן בגשמיות הן ברוחניות, הכל יתמלא לטובה על ידי תפלות הצדיקים האמתיים שיתפללו עלי ועל כל עמך בית ישראל. כי אתה ידעת, כי אין לנו כח לסדר תפלותינו לפניך כראוי, ודברנו מגמגם מאד, ולשונו מלא פגם.

על כן אין לנו שום סמיכה ותקוה, כי אם על תפלת הצדיקים האמתיים. הן הצדיקים האמתיים אשר הם בחיים חיותם לארך ימים ושנים, הן הצדיקים אמתיים שוכני עפר, עליהם לבד תמכתי יתדותי, עליהם לבד אשים תקותי, עליהם אשען. ובזכותם וכחם הגדול באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, חוס וחמל עלינו, שיגנו תפלתם בעדנו שנוכה על ידי תפלתם להתקרב אליך באמת. ונוכה לסור מרע באמת ולעשות הטוב בעיניך תמיד, מעתה ועד עולם, אמן סלה: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה י')

אבי